

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 31 października 2019 r.

BZ-RM.431.11.2019.MS

Pan
Wojciech Tański
Komendant
4 Wojskowego Szpitala Klinicznego
z Polikliniką SP ZOZ
we Wrocławiu

Wystąpienie Pokontrolne

Na podstawie art. 31 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2019 r. poz. 993 z późn. zm.) oraz zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego nr 458 z dnia 4 września 2019 r., zespół kontrolny Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu dniu 18 września 2019 r. przeprowadził kontrolę w 4 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu, ul. Weigla 5, 50-981 Wrocław.

Celem kontroli była ocena spełnienia przez szpitalny oddział ratunkowy (SOR) warunków określonych w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2019 r. poz. 993 z późn. zm.) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2011 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1213) tj. udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej polegającej na wstępnej diagnostyce oraz podjęciu leczenia w zakresie niezbędnym dla stabilizacji funkcji życiowych osób, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Przedmiot kontroli obejmował w szczególności wyjaśnienie zdarzenia z dnia 29 sierpnia 2019 r., tj. długie oczekiwanie Zespołów Ratownictwa Medycznego w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz standardami kontroli.

Czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

1. Robert Korzeniowski – Zastępca Dyrektora w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu,

przewodniczący zespołu kontrolującego – upoważnienie nr BZ-RM.0030.26.2019.MS z dnia 13 września 2019 r.

2. Janusz Sokołowski – Konsultant Wojewódzki w dziedzinie medycyny ratunkowej, członek zespołu kontrolującego – upoważnienie nr BZ-RM.0030.27.2019.MS z dnia 13 września 2019 r.
3. Monika Stachów – inspektor wojewódzki w Oddziale Ratownictwa Medycznego w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, członek zespołu kontrolującego – upoważnienie nr BZ-RM.0030.29.2019.MS z dnia 13 września 2019 r.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 sierpnia 2019 r. do dnia 29 sierpnia włącznie.

Bezpośrednich informacji i wyjaśnień udzielali: Pan płk mgr Marek Oryszczak – Zastępca Komendanta ds. obwodu profilaktyczno-leczniczego, Pani Ewa Durawa - Pielęgniarka Oddziałowa, Pan Bujak Daniel – lekarz pełniący dyżur w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym.

Kontrolę została wpisana w książce kontroli podmiotu leczniczego pod numerem 222.

Zakres kontroli zrealizowano poprzez:

- sprawdzenie spełniania wymagań lokalizacji szpitalnego oddziału ratunkowego w strukturze szpitala (wizytacja obszarów SOR);
- sprawdzenie wyposażenia obszarów szpitalnego oddziału ratunkowego;
- sprawdzenie harmonogramu personelu medycznego w miesiącu sierpniu;
- sprawdzenie liczby personelu medycznego niezbędnego do zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania szpitalnego oddziału ratunkowego;
- sprawdzenie obowiązujących procedur przyjmowania pacjentów do 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką;
- sprawdzenie czasów przyjęć pacjentów przekazywanych przez zespoły ratownictwa medycznego;
- weryfikację liczby przyjęć zespołów ratownictwa medycznego w SOR.

Ustalenia kontroli:

Na podstawie dokumentów okazanych kontrolującym ustalono:

Obsada personelu medycznego w dniu 29 sierpnia 2019 r., była zgodna z przedstawionym harmonogramem czasu pracy. Dyżur dzienny personel medyczny (ratownicy medyczni i pielęgniarki) zabezpieczali w liczbie 7 osób w godzinach od 7:00 do 19:00 oraz 7 w godzinach od 7:00 do 14:35. 1 osoba pełniła dyżur w godzinach od 7:00 do 12:45. Dyżur w godzinach od 19:00 do 7:00 pełniło 9 osób¹. Liczba personelu

¹ Kserokopia grafiku czasu pracy dla SOR_SR – JP SOR – pracownicy wykonujący zawód medyczny, poza lekarzami; miesiąc 2019/08; wydruk 18.09.2019 r.

zabezpieczającego działanie w tym dniu była niewystarczająca do zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania jednostki systemu. Zgodnie z informacją przekazaną kontrolerom, obsadę SOR dla optymalnego funkcjonowania oddziału, powinien zabezpieczać zespół w 15 osobowym składzie. Personel lekarski zabezpieczał funkcjonowanie oddziału w liczbie 3 lekarzy na zmianie oraz 3 lekarzy/rezydentów pracujących w godzinach 7:30-15:05.² W miesięcznej ewidencji świadczonych usług w sierpniu 2019 nie przedstawiono pełnienia dyżuru przez Godzik T.(15:05-7:30) oraz Badura A.(7:30-7:30).³

W zakresie spełniania wymagań dotyczących lokalizacji szpitalnego oddziału ratunkowego w strukturze szpitala (wizytacja obszarów SOR) oraz minimalnego wyposażenia obszarów stwierdzono, że oddział jest zorganizowany na poziomie wejścia dla pieszych i podjazdu specjalistycznych środków transportu medycznego. Wydzielone jest osobne wejście dla pacjentów zgłaszających się samodzielnie oraz dla chorych przewożonych przez zespoły ratownictwa medycznego. Podjazd jest zadaszony, zamykany i otwierany automatycznie. Wejście dla pieszych oraz podjazd specjalistycznych środków transportu medycznego zorganizowane są niezależnie od innych wejść i podjazdów do szpitala. W czasie kontroli na podjeździe do szpitalnego oddziału ratunkowego stał jeden ambulans zespołu ratownictwa medycznego. O kolejności udzielania świadczeń dla pacjentów przewożonych przez ZRM decyduje wstępna ocena stanu zdrowia pacjenta wykonywana przez personel medyczny w obszarze segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć w części internistycznej. O przejściu pacjenta od zespołu ratownictwa medycznego decyduje lekarz pełniący dyżur w odpowiedniej części chirurgicznej bądź internistycznej. Wstępna ocena (triage) pacjentów zgłaszających się samodzielnie odbywa się w osobnym gabinecie w oddzielnej części SOR. W szpitalnym oddziale ratunkowym zorganizowane są następujące obszary: segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć, resuscytacyjno – zabiegowy, wstępnej intensywnej terapii, terapii natychmiastowej, dwie oddzielne sale obserwacji, obszar dekontaminacji i konsultacji. Sala obserwacyjna nr II została na czas nieokreślony wyłączona z użytku z powodu braku personelu medycznego zatrudnionego w SOR.

Wszystkie obszary szpitalnego oddziału ratunkowego wyposażone są w sprzęt do monitorowania stanu zdrowia pacjenta, wyroby medyczne i produkty lecznicze umożliwiające prawidłowe zabezpieczenie chorego.

W trakcie kontroli zweryfikowano informacje dotyczące ilości przyjmowanych przez Szpitalny Oddział Ratunkowy 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką we Wrocławiu zespołów ratownictwa medycznego. Ustalono, że w dniu 29 sierpnia 2019 r.

² Kserokopia grafiku lekarskiego „zabezpieczenie pracy SOR sierpień 2019”

³ Kserokopia „miesięczna ewidencja świadczonych usług” nr ewid.: 000388/003, 203980/002, 201286/002, 202692/002, 203362/002, 001490/001 sierpień 2019 r. status: faktyczny

od godziny 0:00 do 23:59 przyjęto 23 ZRM oraz 7 karettek transportowych.⁴ W tym dniu Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu przy ul. Borowskiej 213 przyjął 38 ZRM, Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka Centrum Medycyny Ratunkowej przy ul. Fieldorfa 2 przyjął 31 ZRM, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu przy ul. Kamieńskiego przyjął 21 ZRM. Zgodnie z wydrukiem z systemu SWD PRM karetki do szpitalnego oddziału ratunkowego były kierowane przez dyspozytorów medycznych średnio w odstępach godzinnych. Między godziną 19:13 a 22:01 do oddziału nie został zadysponowany żaden zespół. Pacjent przywieziony przez D0134 o godz. 14:05 został przyjęty przez personel szpitalny o godz. 22:00. Czas oczekiwania na przekazanie chorego to 7:54 godziny. Pacjent przywieziony przez D0140 o godz. 18:09 został przekazany 30.09.2019 r. o godz. 0:55. Czas oczekiwania 6:45 godziny. Pacjent przywieziony przez D0115 o godz. 19:02 został przekazany 30.09.2019 r. o godz. 2:09. Czas oczekiwania 7:06 godziny. Zespół kontrolny w wyjaśnieniach, uzyskał informację, że przedstawione zdarzenia były wynikiem braku możliwości przyjęcia kolejnych pacjentów do oddziałów szpitalnych, a szpitalny oddział ratunkowy nie dysponował żadnym wolnym miejscem / łóżkiem leżącym pozwalającym przyjąć kolejnych chorych.⁵ Wyjaśniona została również różnica w ilości ZRM. Dane przekazane w tabeli dołączonej do pisma zawierają wszystkie jednostki transportowe przejeżdżające przez bramę szpitalną. Liczba ambulansów nie jest tożsama z liczbą przewiezionych przez zespoły ratownictwa medycznego chorych.

W szpitalnym oddziale ratunkowym obowiązują procedury przyjęcia pacjenta. Procedury podzielono ze względu na powód przyjęcia⁶ oraz tryb przyjęcia chorego⁷. W związku z wprowadzeniem przez Ministerstwo Zdrowia w 2019 r. aktualizacji dobrych praktyk postępowania dyspozytorów medycznych i zespołów ratownictwa medycznego z pacjentem z podejrzeniem udaru mózgu należy rozważyć aktualizację procedury postępowania z pacjentem w udarze mózgu w SOR.

Po przeprowadzeniu czynności kontrolnych, których przedmiotem była ocena realizacji zadań z zakresu prawidłowości funkcjonowania szpitalnego oddziału ratunkowego stwierdzono, że SOR 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SP ZOZ w okresie objętym kontrolą realizował zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami określonymi w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2019 r. poz. 993 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia

⁴ Wydruk utworzony w systemie SWD PRM 29.08.2019 r. 0:00-23:59

⁵ Oryginał pisma znak:3251/19 z dnia 6.09.2019 r.

⁶ Procedura – wydanie nr 02 z dnia 4.09.2017 r. „postępowanie z pacjentem w udarze mózgu w SOR”

⁷ Procedura – wydanie nr 03 z dnia 21.01.2019 r. „przyjmowanie pacjenta w trybie planowym”; Procedura – wydanie nr 03 z dnia 8.01.2019 r. „Przyjęcie pacjenta do Oddziału Szpitalnego”

3 listopada 2011 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1213). Występujące nieprawidłowości dotyczą braku prawidłowej liczby personelu medycznego pełniącego dyżur w szpitalnym oddziale ratunkowym, braku jednomiejscowego obszaru TRIAGE. Funkcjonujące dwie oddzielne strefy: chirurgiczna i internistyczna nie pozwalają w pełni nadzorować wszystkich przyjmowanych chorych, ich stanu zdrowia, zapotrzebowania na odpowiedni środek transportu (wózek transportowy w pozycji siedzącej bądź leżącej) oraz na ustalenie ważności „przełożenia” pacjenta. Decyzję o przyjęciu i skierowaniu chorego do danego obszaru SOR winien podejmować ratownik medyczny/pielęgniarka z obszaru TRIAGE, a następnie przekazywać informację o przyjętych chorych lekarzowi. Wyjątek stanowią pacjenci zakwalifikowani do leczenia w kolorze „czerwonym”.

Nie znaleziono formalnych powodów tłumaczących bardzo długi czas oczekiwania przez ZRM na przekazywanie pacjenta.

Zalecenia pokontrolne:

- zwiększenie obsady personelu medycznego (pielęgniarki, ratownicy medyczni) pełniącego dyżur w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym;
- organizacja strefy TRIAGE zgodnie z § 6 ust. 1. pkt 1) Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego z dnia 27 czerwca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1213).
- postępowanie podczas przyjęcia pacjenta przekazywanego przez ZRM zgodnie z obowiązującą w szpitalu procedurą oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego z dnia 27 czerwca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1213);
- przyjmowanie pacjentów przez personel TRIAGE bez zbędnego oczekiwania.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach (5 stron ponumerowanych) – po jednym dla kierownika jednostki kontrolowanej i kierownika jednostki kontrolującej. O podjętych działaniach i sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych proszę poinformować Wojewodę Dolnośląskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Rafał Wołanowski
DYREKTOR WYDZIAŁU
Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

.....
(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Z-ca DYREKTORA WYDZIAŁU

Robert Korzeniowski

byłowa 270
5.11.2019